

Talentontwikkeling binnen verschillende Kunstklassen Het Stedelijk Lyceum Kottenpark, Enschede

Beschrijving van het arrangement voor talentontwikkeling

Het Stedelijk Lyceum Kottenpark biedt onderwijs voor havo, vwo en gymnasium. Het Stedelijk Lyceum Kottenpark is een erkende cultuurprofielschool. De school ziet het beleven van kunst en cultuur als een belangrijke bijdrage aan de algemene en persoonlijke ontwikkeling van de leerling. Daarom worden voor en door alle leerlingen, al dan niet interdisciplinair, culturele en kunstprojecten georganiseerd. Als cultuurprofielschool biedt het Kottenpark naast tekenen, handvaardigheid en muziek ook theater (drama) en dans aan. Theater en dans worden in de onderbouw alleen gegeven in de zogenoemde kunstklassen. Alle kunstdisciplines worden in de bovenbouw als keuze-examenvak aangeboden.

Voor getalenteerde leerlingen zijn er kunstklassen waarbij de leerling door middel van een leerroute zijn of haar specifieke kunsttalent kan ontwikkelen. Hierbij wordt niet alleen aan toptalenten gedacht, maar juist ook aan leerlingen die een buitengewone interesse tonen voor kunst en cultuur. Zij kunnen kiezen voor deelname aan de Kunstklas Beeldende Vormgeving, de Kunstklas Muziek (muziekstroom), de Theaterklas, of auditie doen voor de Vooropleiding Theaterdans.

In de **Kunstklas Beeldende Vormgeving** wordt onder andere aandacht besteed aan het ontwikkelen van het creatieve en beeldende vermogen door het uitvoeren van praktische en theoretische opdrachten. De leerling leert bewust(er) te kijken door een gericht onderzoek van de omringende wereld en maakt kennis met de verschillende (beeldende) kunststromen en kunstwerken. In de onderbouw krijgen de leerlingen van deze kunstklas naast de twee reguliere lessen twee uur per week extra les.

De **Kunstklas Muziek** wordt georganiseerd in samenwerking met de Kaliber Kunstenschool en het ArtEZ Conservatorium. Tijdens schooltijd kan de leerling individueel of samen met anderen musiceren en krijgt hij gelegenheid om zijn vaardigheden te vergroten op het gebied van onder meer: solfège, compositie en arrangeren, muziekgeschiedenis, presentatie en optreden. In de

	<p>onderbouw krijgen de leerlingen van deze kunstklas twee uur per week extra les (naast de reguliere les muziek).</p> <p>De Theaterklas is er voor leerlingen die zich buiten het reguliere lesrooster willen bekwamen in onder andere: spel, beweging en stemvorming. Door het ontwikkelen en uitvoeren van producties maken de leerlingen vanaf het derde jaar kennis met alles wat met een voorstelling te maken heeft: tekst, samenspel, presentatie, expressie geven aan ideeën en gevoelens etc. De leerlingen krijgen les van de eigen drama-/theaterdocenten en/of specialisten uit het vakgebied, zoals theaterregisseurs.</p> <p>De Vooropleiding Theaterdans neemt een bijzondere plaats in binnen de school. Voor deze landelijk erkende vooropleiding theaterdans moeten de leerlingen auditeren en worden ze gedurende hun verdere opleidingstijd regelmatig beoordeeld en geadviseerd over hun verdere ontwikkelingstraject. Deze vooropleiding wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met de dansvakopleiding van ArtEZ Arnhem. De vooropleiding valt onder de DaMu-regeling. De leerling combineert de reguliere schooltijd voor havo of vwo met 10 uur per week extra lessen op het gebied van: klassieke ballettechniek, moderne dans/improvisatie, jazzdance, moderne danstechniek en caractère/werelddans.</p>
<p>Kritische succesfactoren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • breed aanbod van kunstdisciplines aangezien de school een CultuurProfielSchool is; • doorlopende leerlijn kunstdisciplines vanuit reguliere lessen en mogelijkheden kunstklassen onderbouw tot keuze-examenvak in de bovenbouw; • samenwerking van eigen professionele docenten met specialisten in het veld (culturele instellingen, kunstenaars, vakopleidingen etc.); • traditie en ervaring met werken vanuit Kunstklassen.

Arrangement in beeld

Het arrangement van **Het Stedelijk Lyceum Kottenpark** sluit aan bij het kwadrant Verdiep je talent! en het kwadrant Profileer je talent!

Beleid

Visie op talentontwikkeling (algemeen)

Het streven van de school is dat leerlingen onder professionele begeleiding van docenten, in staat worden gesteld hun talenten te ontwikkelen. Onder de noemer 'Later ... begint vandaag!' probeert de school aan te sluiten bij wie de leerling nu is, in plaats van zich alleen te richten op wat de leerling later wil worden. De leerling is immers nu al iemand. Tijdens de opleiding biedt de school veel uitdagende leerstof aan en wordt de leerling gestimuleerd om zelfstandig een mening te vormen. Zo wordt er gewerkt aan een toekomstbeeld dat bij de leerling past. Het gaat de school niet om een toekomstige beroepskeuze maar om het geluk dat de leerling later ervaart.

Talentontwikkeling binnen kunst en cultuur (speerpunten)	<p>Alle leerlingen krijgen de ruimte om hun talenten binnen het leergebied kunst en cultuur te ontplooien. Daarbij gaan het stimuleren van de vrije expressie en het aanbieden van een duidelijke structuur hand in hand. Leerlingen kunnen binnen dit leergebied uitdrukking geven aan hun eigen gedachten, opvattingen en gevoelens. Aan de expressie daarvan worden eisen gesteld (met beoordelingscriteria die recht doen aan de eisen). Deze eisen dienen ter motivatie en houvast, zodat het (leer)plezier vergroot wordt en de persoonlijke ontwikkeling gestimuleerd.</p>
Kritische succesfactoren beleid	<ul style="list-style-type: none"> • vormgeven aan integraal beleid op het gebied van de ontwikkeling van (top)talenten. (Bijvoorbeeld zorgen voor breed draagvlak, investeren in kwaliteit docenten, creëren financiële ruimte etc.); • voldoende lestijd inroosteren voor extra activiteiten (van verschillende kunstklassen tot presentatieavonden muziek en dans of cultuurweken); • werkbare afspraken maken met externe samenwerkingspartners, zoals medewerkers ArtEZ, culturele ondernemers, specialisten, regisseurs of musici.
Ontwikkelpunten school of instelling	<ul style="list-style-type: none"> • herijken visie op het gebied van talentontwikkeling binnen kunst en cultuur; • aanscherpen vakwerkplannen vaksectiekunsvakken; • focus op aanknopingsmogelijkheden leerplan kunst en cultuur met leerplannen andere vakken; • voorbereiding op visitatie Vereniging Cultuurprofielscholen.

Praktijk

Leerplan en kritische succesfactoren

De Vooropleiding Theaterdans binnen Kottenpark begint feitelijk al op de basisschool. Kinderen van groep 7 en 8 volgen 3 lessen per week. De leerlingen krijgen een brede oriëntatie op dans, vergroten hun dansvaardigheden (basistechniek klassieke dans, moderne dans/improvisatie en dansstijlen musical, show en urban). Er wordt nauwgezet gevolgd wat hun ontwikkelingspotentieel is (dit betreft zowel de danstechnische als fysieke mogelijkheden).

Vanaf de brugklas (Kottenpark) hebben de toegelaten leerlingen vervolgens dagelijks één of meer lessen in de verschillende dansdisciplines, zoals klassiek, moderne danstechniek, modern jazz, caractère/werelddans en tap. Ook worden er workshops verzorgd door professionele dansers. Gemiddeld hebben deze leerlingen binnen het gehele voortgezet onderwijs 10 uur per week extra les.

Aan de Vooropleiding Theaterdans doen bij Kottenpark ruim 55 leerlingen mee, 35 leerlingen onderbouw en 20 leerlingen bovenbouw. De bovenbouwleerlingen (havo en vwo) hebben dans als keuze-examenvak. De doorstroom naar de hbo-fase van het dansvakonderwijs wordt op deze manier optimaal voorbereid. Binnen de school zijn vijf vakdocenten dans en een danscoördinator werkzaam. Het individuele leerplan van de leerlingen is gericht op onder meer:

- ruimte geven aan creatieve ontplooiing;
- vergroten van danstechnische vaardigheden;
- ontwikkelen van inzicht in dans en in de kunst;
- stimuleren en bewust worden van theatrale overdracht.

Om te beoordelen of de leerling blijk geeft van voldoende ontwikkeling om door te stromen naar een hbo-dansvakopleiding wordt niet alleen met regelmaat getoetst en beoordeeld of de leerling zijn reguliere havo- of vwo-traject goed doorloopt, maar ook en vooral kritisch gekeken naar de ontwikkeling van de specifieke dansvakeisen en -aandachtspunten zoals:

- attitude (zoals: motivatie, opnamevermogen, werkhouding en doorzettingsvermogen);
- artistieke (zoals: natuurlijk dansgevoel, gebruik van de ruimte, het bewust zijn van stijl en vorm, het beschikken

	<p>over dynamische kwaliteiten, creativiteit, zeggingskracht). De leerling moet kwaliteiten tonen van een danspersoonlijkheid;</p> <ul style="list-style-type: none"> • lichamelijke geschiktheid (zoals: verschijningsvorm, danser-lichaam en fysieke mogelijkheden, motoriek en coördinatie); • danstechnische vaardigheden; • muzikaliteit.
Rol leraar (externe vakdocent)	<p>De vakdocent, de talentcoördinator en de externe docenten zijn, samen met de leerling, verantwoordelijk voor het opleidingstraject van de vooropleiding.</p> <p>De vakdocenten, de talentcoördinator en de docenten van ArtEZ beoordelen de leerling op de vastgestelde en vastgelegde criteria (zie ook hierboven).</p>
Leerlingen	<p>De leerlingen van de vooropleiding theaterdans tonen hun kunnen door het geven van een presentatie, het maken en uitvoeren van een choreografie, het participeren in een productie.</p>
Belonen en certificeren	<p>Na afloop van de Vooropleiding Theaterdans ontvangen de leerlingen een certificaat. Dit certificaat betekent niet dat de leerlingen automatisch mogen doorstromen naar de vervolgoopleidingen dans. Na het behalen van het eindexamen moeten zij alsnog auditeren voor de hbo-dansvakopleiding.</p>

Samenwerken met externe partners

Het Stedelijk Lyceum Kottenpark werkt binnen de verschillende activiteiten Kunst en Cultuur samen met onder meer:

TETEM kunstruimte, Kaliber Kunstenschool, Wilminktheater Enschede, Concordia, Twentse Welle, Rijksmuseum Twenthe, Jazzpodium De Tor, Conservatorium ArtEZ Enschede, ArtEZ dansopleiding Arnhem.

Tips voor andere scholen of culturele instellingen

- maak intern duidelijke afspraken over talentontwikkeling binnen de school (m.b.t. visie en uitvoering);
- maak werkbare en bindende (bij voorkeur langetermijn) afspraken met externe culturele partners;
- zorg voor voldoende geborgde lestijd voor de verschillende activiteiten.

Informatie en contact school of instelling

Martine Horstman
mhorstman@hetstedelijklyceum.nl

